

tanke, om jeg maa tillade mig at bruge dette Udtryk. Det er den, at der ubetinget siges, at efter Forløbet af 5 Aar bliver den modtagne Fattigunderstøttelse at eftergive. Jeg har altid opfattet dette Udtryk „at eftergive“ — Eftergivelsen af en Fordring — som en frivillig Sag, og man kan aldrig ved Lov paalægge en Kreditor at eftergive en Fordring. Loven kan sige, at en Fordring skal være præskriberet og prækluderet, eller hvilket andet Udtryk man vil bruge; men at sige om en Fordring, at den skal eftergives, indeholder en Modsigelse i Begreberne, idet der i Eftergivelse altid ligger et vist Moment af Frihed. Naar man imidlertid til Trods for, at man vil sætte en aldeles uforsvigelig Regel om, at nydt Fattigunderstøttelse efter Forløbet af 5 Aar skal være eftergivet, samtidig vil bruge Ordet: eftergivet, kan jeg ikke opfatte dette anderledes, end at det netop er for igjennem denne Lov at kunne komme ud over Grundlovens Bestemmelse om, at modtagne Fattigunderstøttelse enten maa være tilbagebetalt eller eftergivet, for at Vedkommende kan udøve sin Valgret. Saafremt § 1 kom til at lyde paa, at der ikke længere skulde kunne reises noget som helst Krav i Anledning af ydet Fattigunderstøttelse, naar Vedkommende ikke i et Tidrum af 5 Aar havde modtaget en saadan af Fattigvæsenet, vilde Valgretsbetingelsen i ingen Henseende være forandret, idet Fattigunderstøttelsen, for at Valgret skal indtræde, enten skal være tilbagebetalt eller eftergivet. Saaledes som dette Lovforslag korrekt burde lyde efter Tanken, vilde det altsaa ikke forandre Betingelsen for Valgretten, og det er derfor, formoder jeg, at de ærede Forslagsstillere netop have brugt Ordet: „eftergive“. Derved kunne de til at paalægge Kommunerne at eftergive Fattigunderstøttelsen; men jeg siger, der er en Modsigelse i Begreberne, idet en Eftergivelse altid indeholder Begrebet frivillig, som man altsaa ikke saaledes kan se bort fra. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds (Hindenburg) kom idag tilbage til en Ytring, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) forleden brugte, nemlig at det skulde være vanærende enten ikke at have Valgret til Rigsdagen, eller at miste den. Jeg tillod mig forleden at afbryde den ærede Tale, og han udviklede dernæst paa det Bestemteste, at han maatte anse noget Saadant for vanærende. Siden vi nu ere inde paa dette Spørgsmaal, tør jeg maasse tillade mig at spørge det ærede Medlem, om det da er vanærende at gaa fallit? Som bekendt mister en Fallent sin Valgret, saalænge Fallitbehandlingen staar paa. Jeg vil ligeledes spørge det ærede Medlem, om det er vanærende at indgaa i en tjenende Stilling, hvor man ikke holder egen Dug og Diff? Ogsaa i saadanne Tilfælde mister Vedkommende sin Valgret; den, der har havt Valgret, saalænge han havde egen Dug og Diff, mister den, naar han kommer i en tjenende Stilling, hvor han ikke har Dug og

Diff. Det ærede Medlems Paastand gif ud paa, at det overhovedet var vanærende at miste sin Valgret; men det er jo klart, at enten man mister den, fordi man modtager Fattigunderstøttelse, eller fordi man gaar fallit eller indtager en tjenende Stilling, er det ligemeget og lige lidet vanærende. Jeg har altsaa Betænkelighed ved at gaa ind paa Lovforslaget dels af reelle Grunde, dels ogsaa af den formelle Grund, at jeg ønsker, det strengt maa overholdes i denne Forsamling, at man ikke gaar til Noget, der enten direkte eller indirekte medfører en Grundlovsforandring, uden at det sker efter de i Forsatningen foreskrevne Former. Der er derhos tillige for mig en anden Grund til ikke at gaa ind paa Lovforslaget, hvilken maa fremgaa deraf, at jeg forleden Dag stemte for, at det Forslag, den høitærede Minister har forelagt, skulde gaa over til 2den Behandling, og jeg nærer det Ønske, at det maa lykkes at gennemføre denne særdeles vigtige Lov i nærværende Samling. Naar det er Tilfældet — og jeg haaber, det skal kunne lykkes — ser jeg ikke nogen Grund til at pille et saadant enkelt Spørgsmaal ud som det foreliggende, naar det ikke netop er, fordi man fremfor Alt vil have gjort Forandring i de positive Rettinger, men da strider det imod Grundloven.

Indenrigsministeren: Da vi forleden Aften behandlede Lovforslaget om Omordningen af Fattigvæsenet, forbeholdt jeg mig at komme tilbage til de Grundringer, der bleve gjorte ved Lovforslagets 4de Kapitel om Fattigunderstøttelsens Indflydelse paa Vedkommendes retlige Stilling, som omtales i dette Lovforslag, idet det nemlig forekom mig, at de Bemærkninger, der da bleve knyttede navnlig til §§ 36 og 44 i det da foreliggende Forslag, væsentlig tenderede i samme Retning som det Lovforslag, vi her beskæftige os med, nemlig om Fattigunderstøttelsens Betydning lige over for Valgretten. Det er ikke nogen ny Sag, der her foreligger, den er akkurat ligesaa gammel som selve Grundloven, og jeg bellager for mit Vedkommende, at det, selv med min bedste Villie, ikke har været mig muligt at faae noget andet Syn paa Sagen end netop det, som den ærede sidste Tale ogsaa havde, at, om man end ad denne Vej kan seile udenom Grundlovens Ord, saa forekommer det mig dog, at man rammer saa nær, at man i en væsentlig Grad berøver Grundlovens Bestemmelse i § 30 ikke blot en Del af dens Omfang, men ogsaa en Del af dens Intensitet. Det staar for mig som en given Ting, at Grundlovens § 30 har forlangt, at en Mand for at kunne udøve Valgret hverken maa nyde eller have nydt Fattigunderstøttelse, med mindre denne er eftergivet eller tilbagebetalt. Paragrafen indeholder efter min Mening saa klare og utvetydige Ord, som Sproget overhovedet har, og jeg kan ikke erkjende, at der ligger noget virkelig Over-